

Šolski center Celje
Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko

Pojmovnik logistične strokovne terminologije
raziskovalna naloga

Avtorici:
Tjaša Šurbek,
Saša Golob
Razred: 4. P1

Mentor:
mag. Roman Krajnc, univ.dipl. inž. teh. prom.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, marec 2010

Povzetek

V raziskovalni nalogi so opisane besede oziroma strokovni izrazi, ki so najpogosteje rabljeni v strokovnem komuniciranju na področju logistike. Dosedanje izkušnje v logistični stroki kažejo, da je na tem področju veliko besed oziroma pojmov, ki imajo specifični pomen. Pravilna oblika oziroma formulirana beseda nam pomaga pri boljšem razumevanju besed oziroma pojmov, da ne pride do napačnega tolmačenja posameznega sporočila. Napačno uporabljene besede, lahko privedejo do nepravilne odločitve oziroma nekakovostnega izvajanja nalog. Kadar dobro poznamo terminologijo, se ne more dogoditi, da besedila oziroma vsebine ne bi bile pravilno razumljene.

Kazalo

Povzetek	1
Kazalo	2
1 Uvod	3
1.1 Postavitev problema.....	3
1.2 Postavitev hipoteze	3
1.3 Znanstvene metode.....	4
1.4 Struktura naloge	4
2 Primer uporabe terminologije.....	5
3 Pojmovnik	7
4 Zaključek.....	40
LITERATURA.....	42

1 Uvod

Strokovni izraz (strokovne besede, pojmi, strokovni termini in besedne vrste) predstavlja izbrani termin (uporabo terminologije), ki se uporablja v strokovnem komuniciranju. To je pomembno v vseh vrstah komunikacij oziroma oblikovanju sporočil. Navedeno je pomembno še toliko bolj v strokovnih komunikacijah oziroma besedilih, kot so na primer strokovni posveti, simpoziji, pisni deli oziroma načrti, navodilih idr. Za izbor besed je pomembno, da je zagotovljen ustrezen izbor. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da se uporabljajo besede, ki pomenu sporočila ne ustrezajo najbolje.

Dosedanje izkušnje v logistični stroki kažejo, da je v tej stroki veliko pomanjkljivosti pri uporabi izbranih besed. Verjetno je tudi za to v strokovnih učbenikih zaznati prisotnost strokovne terminologije, ki jo avtorji dodatno pojasnijo v obliki sprotne opombe oziroma se k celotnemu gradivu doda poglavje pojmovnika strokovne terminologije.

Upamo, da smo s tem delom delno pripomogli k razumevanju uporabljene strokovne terminologije. Ne samo za strokovno javnost, temveč tudi za vsakdanjo uporabo.

1.1 Postavitev problema

Izbor strokovnih izrazov je z vidika razumevanja vsebin zelo pomemben. Pomembno je, da je struktura vsebine tako razumljena, da ne pride do nerazumevanja posameznih pojmov ali celotne vsebine. Nerazumevanje uporabljene terminologije lahko privede do napačnega formuliranja vsebin. Izbor neustreznih terminov lahko spremeni pomen sporočila. To pa lahko privede do nepravilne odločitve oziroma nekakovostnega izvajanja nalog. Takšen pojav je lahko še toliko bolj prisoten v strokovnih vsebinah, kjer se pojavijo strokovni termini.

1.2 Postavitev hipoteze

Pravilni izbor besed, pojmov, terminov in besednih vrst določene vsebine vodi k razumevanju le-te. Ob pojasnitvi pojmov se odpravi vsaka morebitna nejasnost pomena termina. Tako se s poznavanjem terminologije ne more dogoditi, da besedila oziroma vsebine ne bi bili pravilno razumljeni.

1.3 Znanstvene metode

Za izdelavo naloge smo uporabili naslednje znanstvene metode:

- induktivna metoda
- deduktivna metoda
- metoda analize
- metoda dokazovanja in
- metoda konkretizacije

1.4 Struktura naloge

Naloga je sestavljena iz štirih poglavij.

Prvo poglavje z naslovom Uvod obsega uvodno razmišljanje o temi, postavitve problema, postavljeno hipotezo, uporabljene znanstvenih metod in strukturo naloge.

Drugo poglavje z naslovom Primer uporabe terminologije navaja primera nepravilne uporabe oziroma razumevanje uporabe strokovne terminologije.

V tretje poglavje z naslovom Pojemovnik sva uvrstili razlago pomenov pogosto uporabljenih strokovnih terminov.

Četrto poglavje z naslovom Zaključek navaja povzetek vsebine te naloge.

2 Primer uporabe terminologije

Za primer uporabe strokovne terminologije, njihovo eventualno nepravilno uporabo oziroma nerazumevanje navajamo dva primera.

Primer 1:

Avtomobil

Termin avtomobil je naveden v Velikem slovarju tujk¹ kot:

- Avtomobil – a m (fr. automobile iz gr. Avto- + lat. mobilis gibljiv) cestno vozilo, ki ga poganja eksplozijski motor; tj avto.

Zakon o prevozi v cestnem prometu² opredeljuje pravno regulativo o izvajanju cestnega prometa. Za razumevanje uporabljenih pojmov 3. člen zakona navaja pomen izrazov. Vsebina tega člena ne navaja pojma avtomobil, temveč se med drugimi navajajo pojmi:

- skupina vozil,
- avtotaksi prevoz idr.

Zakon o varnosti v cestnem prometu³ v 23. členu navaja pomen izrazov. Med drugimi navaja:

- vozilo
- motorno vozilo
- osebni avtomobil
- tovorno vozilo idr.

Torej se v dveh primerih pisnih virov navaja različno tolmačenje avtomobila oziroma vozila. Za pravilno uporabo pojmov avtomobila pa je pomembno, za kakšno vrsto vozila gre.

¹ Vir: Veliki slovar tujk. Cankarjeva založba Ljubljana 2002.

² ZPCP; Uradni list RS št. 131/2006

³ ZVCP; Uradni list RS št. 56/2008; spremembe št. 73/2008, 58/2009.

Primer 2:

Kontejner

Termin kontejner je naveden v Velikem slovarju tujk kot:

- Kontejner –ja m (angl. container posoda, škatla, zabojnik iz contain vsebovati) 1. Zabojnik za zbiranje in prevoz odpadkov, smetnjak 2. Zabojnik za prevoz blaga (v pomorske, železniškem, letalskem prometu); navadno s prostornino 22m³.

Avtorja Ratko Zelenika in Livio Jakomin⁴ razlagata termin kontejner :

- kontejnerji so posebne naprave, prenosne priprave, transportni zaboji, transportne posode, gibljiva transportna oprema ali druga podobna konstrukcija.

Torej se v dveh primerih pisnih virov navaja različno tolmačenje pojma kontejner. Za pravilno uporabo pojmov kontejner je potrebno vedeti, za kakšno vrsto kontejnerja gre.

⁴ Zelenika, R. in Jakomin, L.; Suvremeni transportni sustavi. Ekonomska fakulteta sveučilišta u Rijeci. Rijeka 1995.

3 Pojmovnik

A

Akvaplaning	Ločitev kotalečega ali drsečega kolesa vozila od mokrega vozišča zaradi vodnega klina, ki prekine oprijemljivost (stik) med kolesom in voziščem.
Analiza prometa	Zajetje, opis in ovrednotenje obstoječega stanja prometa.
Asfalt	V naravi nastala ali tehnično proizvedena (tj. naravna ali umetna) zmes bituminoznega veziva in zmes kamnitih zrn ter morebitnih potrebnih dodatkov za zagotovitev uporabnosti pri graditvi cest.
Asfaltna nosila plast	Nosilna plast voziščne konstrukcije iz zmesi kamnitih zrn določene sestave (polnilo, pesek, drobit, prod) in bituminoznega veziva.
Asfaltna obrabna plast	Obrambna plast voziščne konstrukcije iz zmesi kamnitih zrn določene sestave (polnilo, pesek, drobir, prod) in bituminoznega veziva.
Asfaltna voziščna konstrukcija	Voziščna konstrukcija, zgrajena (v celoti) iz plasti asfalta.
Asfaltno vozišče	Vozna površina z obrabno plastjo iz asfaltne mesi.
Avtobusna postaja	Določen prostor za sprejem in odpravo avtobusov, ki mora imeti prometni urad, pokrite perone, urejene za varno vstopanje in izstopanje potnikov, prostore za zadrževanje potnikov in voznega osebja, za hrambo prtljage, tablo z objavo izvlečkov iz voznih redov, mesto za prodajo vozovnic, sanitarije in s predpisi določeno opremo.
Avtobusno postajališče	Posebej zgrajena in označena prometna površina, določena za postanek avtobusov, ki omogoča varno vstopanje oziroma izstopanje potnikov.

Avtocesta Državna cesta, ki je namenjena daljinskemu prometu motornih vozil in ki je sestavni del avtocestnih povezav s sosednjimi državami. Njen sestavni del so tudi posebej zgrajeni priključki nanjo.

Avtotaksi prevoz Prevoz enega potnika ali povezane skupine potnikov z motornim vozilom, ki ima poleg voznikovega sedeža največ osem sedežev in ki se v celoti opravi po enem naročilu za eno plačilo prevoznine.

B

Balon Spadaj v skupino aerostatov. Uporablja se v športne, vremenoslovne in propagandne namene.

Bencinski servis (črpalka) Objekt za oskrbo vozil z gorivi in mazivi, praviloma tudi z drugimi storitvami in ponudbo potrebščine na poti.

Beton Otrdela mešanica prodca in/ali drobljenca, hidravličnega veziva in vode; osnovno načelo betona je zapolnitev prostora.

Brežina Naravno nastala ali zgrajena nagnjena površina zemljišča ob cestnem telesu.

Buldožer Stroj na gosenicah za kopanje, razgrinjanje in/ali izravnavanje materialov s premično ali nepremično jekleno planirno desko.

C

Cementni beton Umetni kamen, ki nastane – iz mešanice cementa, zmesi kamnitih zrn, vode in po potrebi tudi dodatkov – z otditvijo cementnega glena.

Cementno-betonsko vozišče Vozna površina z obrabno plastjo iz mešanice cementnega betona za vozišča.

Certifikacija Pomeni vse oblike priznavanja skladnosti proizvoda, dela ali naprave, organizacije ali osebe z veljavnimi zahtevami, vključno z določbami uredbe in njenimi izvedbenimi predpisi, pa tudi izdajo ustreznih certifikatov, ki potrjujejo takšno skladnost.

Cesta	Vsaka tako zgrajena ali utrjena površina, da jo kot prometno površino lahko uporabljajo vsi ali določeni udeleženci v prometu pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi.
Cestišče	Del javne ceste, ki ga sestavljajo vozišče, odstavní ločilni in robni pasovi, kolesarske steze in pločniki ter bankine in naprave za odvodnjavanje tik ob vozišču ali robnem pasu (segmentni jarki ali mulde, koritnice).
Cestnina	Plačilo za uporabo cestninske ceste ali cestninskega cestnega objekta za določeno vrsto vozila, ki vozi na razdalji med dvema točkama na njih.
Cestni objekti	Mostovi, viadukti, podvozi, nadvozi, prepusti, predori, galerije, podporne in oporne konstrukcije ter podhodi in nadhodi.
Cestno telo	Del javne ceste, ki ga sestavljata nasip in voziščna konstrukcija.
Cestni predor	Podzemni gradbeni objekt v trasi ceste, namenjen vodenju prometa pod površino tal, zagotavljanju stabilnosti in trajnosti predorske konstrukcije, ki obsega tudi ureditev in izgradnjo naprav za zagotavljanje varnosti prometa na območju med vhodnim in izhodnim portalom predora.
Cevni prepust	Prepust v obliki cevi iz cementnega betona, kovine ali umetne snovi.
Cestna os	Prostorska krivulja, sestavljena iz geometrijskih elementov v tlorisu in vzdolžnem prerezu, ki običajno poteka v sredini ali ob robu vozišča.
Cestni jarek	Jarek, ki služi za zbiranje in odvodnjevanje površinske vode s ceste in brežin ob vozišču ter podzemne vode iz cestne drenaže.
Cestni svet	Največ 2 m širok zemljiški pas, merjen od črte, ki jo sestavljajo na podlagi predpisov o projektiranju javnih cest in njihovih elementov določene končne točke prečnega profila cestnega telesa z napravami za odvodnjavanje in brežinami ceste oziroma pri avtocestah od varovalne ograje, ter zračni prostor nad voziščem v višini 7 m od najvišje točke vozišča.
Cona letališča	Določen kontroliran del zračnega prostora nad letališčem in okrog njega, namenjen varovanju letališkega prometa.

Č

Čas letenja	Čas od prvega premika letala z njegovega parkirnega prostora zaradi vzleta do njegove zaustavitve na označenem parkirnem prostoru in zaustavitve vseh motorjev in propelerjev.
Član posadke	Oseba, ki ji je operater poveril službo na zrakoplovu med letom.
Členkasto vozilo	Motorno vozilo, sklopljeno s polpriklopnikom.

D

Daljinar	Obvezna podlaga za izdelavo avtobusnih vozniških redov, ki vsebuje relacije s kilometrskimi razdaljami, voznimi časi in avtobusnimi postajami, pomembnejšimi avtobusnimi postajališči in avtobusnimi postajališči.
Del letališča	Površine na letališču, ki funkcionalno služijo ali so prostorsko namenjene izvajanju dejavnosti obratovanja letališča ali dejavnostim uporabnikov letališča in drugim aktivnostim v zračnem prometu.
Dinamični traktrisi	Sta krivulji sledi zavijanja prvega levega in zadnjega desnega kolesa merodajnega motornega vozila in služita za preverjanje ustreznosti priključne krivine v križiščih in priključkih ter za določitev razširitve voznih pasov v krivinah.
Dolžina ladje	Pomeni, če ni drugače določeno, 96% skupne dolžine vodne črte pri najmanj 85% najnižje globine prostora, izmerjene od vrha gredlja, ali dolžina od sprednje gredice do osi krmila na vodni črti, če je ta vrednost večja. Na ladjah, načrtovanih z nagibom gredlja, je vodna črta, od katere je merjena ta dolžina, paralelna z načrtovano vodno črto.
Domači prevoznik ali prevoznica	Fizična ali pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima licenco, licenco Skupnosti oziroma dovoljenje Skupnosti za opravljanje prevozov ali opravlja prevoze za lastne potrebe v skladu s tem zakonom.

Deli in naprave letala	Pomenijo vse instrumente, opremo, mehanizme, dele, aparature, pribor ali dodatno opremo, vključno s komunikacijsko opremo, ki se uporabljajo ali so namenjeni za delovanje ali krmiljenje zrakoplova med letom in so vgrajeni ali nanj pritrjeni. Sem sodijo tudi deli strukture zrakoplova, motorja ali propelerja.
Delo v zraku	Dejavnost zrakoplova, v kateri se zrakoplov uporablja za specializirane storitve, na primer za kmetijstvo, gradbeništvo, fotografiranje, geodetske storitve, opazovanje in patroljiranje, iskanje in reševanje ali oglaševanje v zraku.
Domači zračni promet	Promet, pri katerem sta odletno in namembno letališče oziroma vzletišče na ozemlju Republike Slovenije in pri katerem ni predviden odlet v zračni prostor druge države.
Dovolilnica	Javna listina, s katero se dovoljuje pristop vozilu, registriranemu zunaj Republike Slovenije, na ceste v Republiki Sloveniji in vožnja po njih, oziroma vozilu, registriranemu v Republiki Sloveniji, pristop na ceste v državi, katere organ je izdal dovolilnico, in vožnja po njih.
Dovolilnica CEMT	Večstranska dovolilnica, ki jo izda Evropska konferenca ministrov za promet (CEMT) za mednarodni cestni prevoz blaga, ki ga opravljajo prevozniki ali prevoznice s sedežem v državi članici CEMT, kadar se prevozi opravljajo med državami članicami CEMT ali tranzitno čez ozemlje ene ali več držav članic CEMT z vozili, ki so registrirana v eni od držav članic CEMT.
Dovoljenje Skupnosti	Dokument, ki ga izda izdajatelj ali izdajateljica licenc v skladu z Uredbo Sveta 881/92/EGS.
Dovoljenje za prevoz	Skupno ime za več vrst listin, določenih v tem zakonu ali z mednarodno pogodbo, s katerimi se dovoljuje vozilu, registriranemu zunaj Republike Slovenije, pristop na ceste v Republiki Sloveniji in vožnja po njih, oziroma vozilu, registriranemu v Republiki Sloveniji, pristop na ceste v državi, katere organ je izdal dovoljenje, in vožnja po njih.
Drenaža	Gradbena naprava za zbiranje in odvajanje nevezane vode v tleh.
Direktni linijski prevoz	Način prevoza potnikov, pri katerem potniki po voznem redu vstopajo samo na začetni avtobusni postaji ali pomembnejšem avtobusnem postajališču, izstopajo pa samo na končni avtobusni postaji ali pomembnejšem avtobusnem postajališču.

Dizelska lokomotiva	Vlečno vozilo na tirnicah, ki ga poganja dizelski motor s pomočjo plinskega olja. Toplotna energija olja se pretvarja v motorju z notranjim izgorevanjem v mehanično delo.
Dopisnica	Navadna ali standardizirana odprta pošiljka, izdelana iz kartona ali dovolj trdnega papirja.
Dostavna zveza	Krajše pomorske prometne zveze, ki povezujejo najmanj dve pristanišči z namenom združevanja ali ponovne razdelitve tovora (običajno kontejnerjev) za ali z globokomorske prometne zveze v enem izmed teh pristanišč. V širšem pomenu lahko ta pojem uporabljamo tudi za kopenske transportne zveze.
Drenaža asfaltna plast	Plast iz asfaltne zmesi z veliko vsebnostjo votlin, v kateri so mokre votline med seboj povezane; namenjena je za preprečitev hidroplaninga.
Drenažna plast	Prepustna in proti preperevanju odporna ter bližnji zemljani filtrsko stabilna plast zmesi kamnitih zrn ali umetne snovi za zbiranje in odvajanje nevezane vode v tleh.
Drobljenec	Zmesi drobljenih kamnitih zrn velikosti do 63mm z najmanj 90% lomljenih površin.
Drobljeni pesek	Zmes drobljenih kamnitih zrn velikosti do 2mm.
Drsna plast	Plast raztopine, nastala na prometni površini zaradi drobnih delcev ali posipnega materiala za odtajanje, ki preprečuje primrznitev snega na prometno površino
Državna cesta	Kategorizirana javna cesta, namenjena prometnemu povezovanju regij ter pomembnejših naselij v državi in z enakimi v sosednjih državah, prometnemu povezovanju pokrajin znotraj države ter prometnemu povezovanju pomembnejših naselij znotraj pokrajine. Če na taki cestni povezavi ni zgrajena obvozna cesta mimo naselja, je sestavni del državne ceste tudi njen del, ki poteka skozi naselje.
Državna kolesarska pot	Državna cesta, ki je namenjena samo prometu kolesarjev in je označena s predpisano prometno signalizacijo. Državna kolesarska pot se navezuje na omrežje evropskih kolesarskih poti (daljinska kolesarska pot), povezuje središča regionalnega pomena (glavna kolesarska pot) ali povezuje pomembnejša središča lokalnega pomena ter vodi do pomembnih turističnih območij ali središč ter do območij izjemnih naravnih znamenitosti (regionalna kolesarska pot).

Državni zrakoplov	Vsak zrakoplov, ki ga uporablja vojska, carina in policija.
Dvostranski prevoz	Prevoz potnikov ali blaga med Republiko Slovenijo in drugo državo.

E

Embalaža	Je vsaka embalažna enota, izdelana po predpisih, za polnjenje z blagom (sodi, vreče, ročke, mešana in sestavljena embalaža, cisterne, zabojniki ali druge embalažne enote).
Emisija	Iz lokalnega vira izhajajoči učinki (na okolje).
EMS pošiljka	EMS (Express Mail Service – Ekspresna poštna storitev) - je poštna storitev hitrega prenosa pošiljk, vsebuje lahko predmete in pisno sporočilo, z označeno vrednostjo pa tudi denar in vrednostne papirje.

F

Faza pred letom	Obdobje od prve predložitve načrta leta do prve izdaje dovoljenja kontrole zračnega prometa.
Finišer	Samohodni stroj za vgrajevane cesto-gradbenih materialov, ki opravi razgrnitev, pred zgostitev oz. zgostitev – zgladitev.

G

Geofizikalna preiskava	Raziskava razmer v temeljnih tleh z geofizikalnimi postopki (npr. seizmiko gravimetrijo, geoelektriko itd.).
Geološka preiskava	Raziskava razmer v temeljnih tleh in morebitnih območjih učinkovanja gradenj z geološkimi postopki (npr. glede zgradbe in pogojev odležavanja, odtekanje vode itd.)

Gostota prometa na aerodromu	<p>a) Majhna gostota prometa na aerodromu: pomeni do 15 premikov zrakoplovov v povprečni uri na vzletno-pristajalni stezi ali manj kakor 20 skupnih letaliških premikov.</p> <p>b) Srednja gostota prometa na aerodromu: pomeni od 16 do 25 premikov zrakoplovov v povprečni uri na vzletno-pristajalni stezi ali od 20 do 35 skupnih letaliških premikov.</p> <p>c) Velika gostota prometa na aerodromu: pomeni 26 in več premikov zrakoplovov v povprečni uri na vzletno-pristajalni stezi ali več od 35 skupnih letaliških premikov.</p>
Gozdarska pot	Pot, ki pretežno omogoča odpiranje in gospodarjenje z gozdnimi površinami.
Glavna cesta I. reda	Državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med pomembnejšimi središči regionalnega pomena; navezuje se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav. Njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni.
Glavna cesta II. reda	Državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med središči regionalnega pomena in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije. Njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni.
Gradbena jama	Z izkopom zemljine ali kamnine ustvarjeni prostor za zgraditev dela gradbenega objekta pod površino terena.
Gradbiščna cesta	Cesta, namenjena samo za gradbiščni promet.
Gramoz	Naravna zmes kamnitih zrn naravnega peska, proda, prodnikov ali/in krogel, odložena ob vodotoku ali v dolini. Pridobiva se na prodiščih ali v gramoznicah.
Greder	Stroj na kolesih za natančno poravnavo planuma ter za izkop in planiranje jarkov in brežin, morebiti tudi za mešanje materialov.
Grušč	Zmes ostrorobih kamnitih zrn, nastala pri fizikalnem preperevanju kamnin ali zaradi tektonskih obremenitev kamnin.

H

Helikopter	Naprave, ki ustvarjajo aerodinamično silo z vrtenjem rotorja. Helikopterji lahko vzletajo iz zgradb, s težko dostopnih področij, lahko lebdijo na enem mestu, na katerem se opravlja natovarjanje ali raztovarjanje blaga.
------------	--

Hidroletala	Posebna letala, ki lahko vzletajo in pristajajo na vodni površini, pristajalni del pa ima namesto koles posebne čolničke.
Hitra cesta	Državna cesta, rezervirana za promet motornih vozil, katera s svojimi prometno-tehničnimi elementi omogoča hitro odvijanje daljinskega prometa med najpomembnejšimi središči regionalnega pomena; navezuje se na avtoceste v državi in na cestni sistem sosednjih držav. Njen sestavni del so tudi posebej zgrajeni priključki nanjo.
Hitri linijski prevoz	Način prevoza potnikov, pri katerem potniki po voznem redu vstopajo in izstopajo samo na avtobusnih postajah in na pomembnejših avtobusnih postajališčih.
Hitro potniško plovilo	Pomeni hitro plovilo v skladu s Pravilom X/1 SOLAS konvencije (mednarodna konvencija o varnosti na morju), ki prevaža več kot dvanajst potnikov.
Hladilnik vozilo	So vozila za prevoz lahko pokvarljivega blaga. Delijo se na hladilnike in vozila z napravami za hlajenje in gretje.
Hladna asfaltna zmes	V ustreznem obratu ali ročno pripravljena zmes bituminoznega veziva in hladne zmesi kamnitih zrn, kjer je dodano vezivo hladno ali zmerno segreto.
Hrapavost	Geometrijska lastnost površine. Oblikovanost vozne površine, ki bistveno vpliva na torno sposobnost. Razlikovati je treba grobo in fino hrapavost.
Hrup kotaljenja	Skupni izraz za hrup pnevmatike na vozišču, hrup gibanja (strujanja) zraka in hrup ropotanja. Nastane samo pri kotaljenju.
Humus	Organska zemljina iz nepopolno razgrajenih ostankov rastlin, živih organizmov in njihovih izločkov, ki z anorganskimi sestavinami tvori vrhnjo plast tal in zagotavlja rast rastlin.

I

Incident	Katerikoli dogodek, razen resne nesreče in nesreče, ki je povezan z železniškim prometom in ki bi lahko vplival na njegovo varnost.
Injektiranje	Vbrizgavanje ustreznega materiala (npr. veziva, malte, zmesi zrn) z visokim pritiskom v votle prostore (npr. za povečanje trdnosti, za tesnitev, za zagotovitev boljšega nalaganja idr.)

Potniški intergralni transport	Pri prevozu potnikov predstavlja potniku ponudbo načina združitve različnih možnosti za prevoz s pomočjo enotne, to je celotne prevozne storitve, kot npr. na osnovi vozovnice. Potniku je ponujena možnost uporabe dveh, treh, štirih ali več različnih prevoznikov. Tako ima z eno vozovnico možnost dostopa do poenostavljenega prevoznega procesa ne glede na prevoznike kot izvajalce pevoza.
Investitor	Za načrtovanje, graditev, obratovanje in ohranitev (javnega) objekta pristojna pravna oseba, ki je plačnik določene storitve, ki jo je na osnovi sklenjene pogodbe opravil izvajalec.
Itinerar	Načrt, ki označuje smer gibanja vozila na liniji.
Izdajatelj licenc	Izvajalec upravnih nalog na podlagi podeljenega javnega pooblastila.
Izkop	Odvzem mas zemljin/kamnin izpod površine terena. Zemeljska dela za izdelavo ukopa ali zaseka, gradbene jame ali jarka. Odkop zemljin/kamnin pri graditvi predorov
Izpolnitvena pomočnica ali pomočnik	Oseba, ki za izvršitev prevoza dela po naročilu prevoznice ali prevoznika ali za njegov račun.
Izročena prtljaga	Stvari, ki jih preda potnica ali potnik za prevoz na podlagi pogodbe o prevozu prtljage.
Izotermična vozila	Uporabljajo se za prevoz blaga, ki morajo imeti nespremenjeno temperaturo. Izotermična vozila imajo samo pregrajene stene.
Izvajalec	Pravna ali fizična oseba, ki je z naročnikom sklenila pogodbo z obveznostjo, da bo izvršila določeno storitev po pogodbenih določilih, odobrenih načrtih in drugih pogojih, ki so sestavni del pogodbe (npr. navodila naročnika). Pravna oseba, odgovorna za izdelek, postopek in storitev, ki je sposobna upoštevati pogoje za zagotavljanje kakovosti.
Izvod licence	Listina, ki jo izda izdajatelj licence imetniku ali imetnici licence za uporabo v posameznem vozilu

J

Jadrilica	Letalo, ki vzleta s pomočjo drugega letala. Jadrilica ima možnosti, da se dolgo časa giblje v zraku, ker se uporablja s pomočjo aerodinamičnih sil, ki delujejo na dolga krila.
-----------	---

Jahta	Ladja, ki se v negospodarske namene uporablja za razvedrilo, šport ali rekreacijo.
Jakost prometnega toka	Število enot prometa v prometnem toku v prečnem prerezu ceste na enoto časa.
Javna cesta	Prometna površina, ki jo je pristojni organ v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest razglasil za javno cesto določene kategorije in jo lahko vsak prosto uporablja na način in ob pogojih, določenih z zakonom in drugimi predpisi.
Javna ladja	Ladja v lasti ali uporabi države, ki ni vojaška ladja, uporablja pa jo država oziroma njen organ izključno v negospodarske namene.
Javna pot	Občinska cesta, ki ne izpolnjuje določenih minimalnih elementov za lokalno cesto ali pa je namenjena samo določenim vrstam udeležencev v prometu (krajevne in vaške ceste ali poti, poti za pešce, kolesarje, jezdece, gonjače in podobne).
Javni linijski prevoz potnikov v cestnem prometu	Prevoz, ki se opravlja na določenih relacijah, po vnaprej določenem voznem redu, ceni in splošnih prevoznih pogojih. Opravlja se kot medkrajevni linijski in mestni linijski prevoz potnikov.
Javni prevoz	Prevoz, ki je pod enakimi pogoji dostopen vsem uporabnikom prevoznih storitev in se izvaja v komercialne namene.
Javno parkirišče za tovorna vozila oziroma avtobuse	Urejen prostor za parkiranje, na katerem so zagotovljeni varno parkiranje in minimalni higienski pogoji (pitna voda, sanitarije ipd.) za vozno osebje.

K

Kabotaža	Vsak prevoz potnikov ali blaga med posameznimi kraji v Republiki Sloveniji, ki ga opravlja tuji prevoznik, oziroma prevoz potnikov ali blaga med posameznimi kraji v drugi državi, ki ga opravlja domači prevoznik.
Kamnina	V naravi nastala, različno močno med seboj povezana zmes (mešanica) enakih ali več mineralov ali kosov kamna.

Karakteristika odseka ceste	Vse gradbene in prostorske značilnosti ceste na določenem odseku, ki so odločilne za uporabo (obnašanje voznika).
Kategorizirana cesta	Javna cesta, ki jo je pristojni organ v skladu z osnovami in merili za kategorizacijo cest razvrstil v ustrezno kategorijo.
Kineta	Podolgovata gradbena jama (jarek) za vgraditev oz. polaganje napeljav za oskrbo (vodovod, plinovod, kanalizacija, itd.), robnikov ipd.
Klančina	Poševna povozna ali pohodna ravnina za zvezen (enakomeren) prehod med dvema točkama na različni višini.
Ključni elementi načrta leta	So elementi načrta leta: (a) identifikacija zrakoplova, (b) odhodno letališče, (c) predvideni datum začetka gibanja zrakoplova, (d) predvideni čas začetka gibanja zrakoplova, (e) namembno letališče, (f) proga razen postopkov na terminalnem območju, (g) potovalna hitrost (hitrosti) in zahtevani nivo (nivoji letenja), (h) vrsta zrakoplova in kategorija vrtnične sledi, (i) pravila letenja in vrsta leta, (j) oprema zrakoplova in ustrezne zmogljivosti.
Kmetijska pot	Pot, ki je namenjena predvsem dostopu in gospodarjenju s kmetijskimi obdelovalnimi površinami.
Kolesarska steza	Del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločena kako drugače in je namenjena prometu koles in koles s pomožnim motorjem.
Kolesna obremenitev	Normalna sila teže, ki preko kolesa učinkuje na vozišče.
Kolesnica	Vzdolžni žleb v sledi kotaljenja koles. Nastane praviloma na obeh sledih na enem voznem pasu zaradi deformiranja in/ali obrabe, vendar v različnem obsegu.
Kombinirani transport	Način prevoza potnikov na določeni transportni poti, pri kateri uporabljamo najmanj dve vrsti prevoznih sredstev iz dveh ali več transportnih panog (zvrsti). To pomeni, da izbiramo in združujemo več možnosti za rešitev prevozne potrebe.
Komercialni let	Redni ali izredni let ali letalska dejavnost na voljo javnosti ali zasebnim skupinam za najem v zameno za denarno nadomestilo.

Konstruktivski elementi ceste	Obrabna plast, zgornje vezane plasti in spodnje nevezane plasti, katerih kvaliteta in debelina ustrezata pričakovani prometni obtežbi ceste z upoštevanjem klimatskih in geomehanskih pogojev območja.
Kontejner	Splošen izraz za zabojnik za prevoz tovora, kateri je dovolj močan za večkratno uporabo, možno ga je zlagati, opremljen je z napravami za prenos med različnimi vrstami prevoza.
Kosovni tovor	Predmeti, ki so lahko pakirani ali nepakirani, njihova velikost je več kot 160 milimetrov, merjeno po diagonali kvadrata. Značilnosti kosovnega tovora so oblika, teža, podobnost zlaganja, temperatura itd. Med kosovne predmete spadajo vsi predmeti, ki se pojavljajo kot kosi v transportu.
Križanje	Mesto, kjer se v istem ali različnem nivoju križa cesta z drugo cesto ali drugim infrastrukturnim objektom, kot so železnica, vodotok, žičnica in podobno.
Križišče	Prometna površina, na kateri se križata dve ali več cest ali na kateri se združujeta dve ali več cest v širšo prometno površino (trg in podobno).
Kroženje letala	Vizualna faza instrumentalnega prileta, ki privede zrakoplov v položaj za pristanek na vzletno-pristajalni stezi, ki ni ustrezno postavljena za neposredni prilet.
Krpanje ceste	Odprava površinsko omejenih poškodb na prometnih površinah z ročnim delom (npr. popravilo manjših poškodovanih mest na utrditvi vozišča z asfaltno zmesjo ali s cementno ali bitumensko malto).

L

Ladja z neprekinjenim krovom	Ladja s popolnim krovom, ki je izpostavljen vremenu in morju, ki ima stalna sredstva za zapiranje vseh odprtih v predelu na prostem in pod katerim so vse odprtine na straneh ladje opremljene s stalnimi sredstvi za zapiranje, ki so odporna na vremenske vplive. Popolni krov je lahko nepropustni krov ali enakovredna struktura, ki je sestavljena iz prepustnega krova, popolnoma pokrita z neprepustno strukturo, ki je odporna na vremenske vplive, in opremljena z neprepustnimi sredstvi za zapiranje.
Ladja	Plovilo razen vojaške ladje, ki je usposobljeno za plovbo po morju in meri v dolžino 24 metrov ali več.

Ladjar	Oseba, ki je kot posestnik ladje nosilec plovbnega podjema. Dokler se ne dokaže nasprotno, se šteje, da je ladjar oseba, ki je v registru ladij vpisana kot lastnik.
Lapor	Glinovita vezljiva tla z velikim deležem apnenca.
Letališka ploščad	Del letališča, namenjen za sprejem in odpravo zrakoplovov, potnikov, pošte ali stvari, oskrbovanje zrakoplovov z gorivi in mazivi, parkiranje ali vzdrževanje zrakoplovov.
Letališče	Določena kopenska ali vodna površina (vključno z objekti, napravami in opremo), ki je v celoti ali deloma namenjena pristajanju, vzletanju in gibanju zrakoplovov.
Letališki promet	Gibanje zrakoplovov na letališču oziroma vzletišču in let zrakoplova v bližini letališča oziroma vzletišča.
Letalo	Zrakoplov na motorni pogon, težji od zraka, ki dobi vzgon v letu predvsem od aerodinamičnih reakcij na njegove površine.
Letalske prevoznine	Cene, izražene v eurih ali lokalni valuti, ki jih morajo plačati potniki letalskim prevoznikom ali njihovim zastopnikom ali drugim prodajalcem kart za zračni prevoz zadevnih potnikov, in kakršni koli pogoji, pod katerimi te cene veljajo, vključno s plačili in pogoji, ki so ponujeni agenciji in drugim pomožnim službam.
Letalski prevoznik	Podjetje za zračni prevoz z veljavno operativno licenco ali enakovrednim dokumentom.
Letalsko osebje	Osebje, ki upravlja z zrakoplovom ali opravlja dela v zvezi z njegovim upravljanjem, in opravlja dela, ki neposredno vplivajo na varnost zračnega prometa.
Letalski svetilnik	Letalska talna luč, ki je bodisi nepretrgoma bodisi v presledkih vidna iz vseh smeri in se uporablja za oznako določene točke na zemeljski površini.
Letalski zabojnik	Kakršen koli letalski zabojnik, letalska paleta z mrežo ali letalska paleta z mrežo prek igluja.
Letalski paket	Paket, ki je namenjen letalskemu prevozu. Sprejme se za države, ki so objavile to storitev, imeti pa mora nalepko Par avio. Zanj se plača dodatna poštnina.
Licenca v cestnem prometu	Je dovoljenje za izvajanje prevozov potnikov ali blaga v skladu zakonodajo.

Linija v cestnem prometu	Določena relacija in smer vožnje od začetne do končne avtobusne postaje, pomembnejšega avtobusnega postajališča ali avtobusnega postajališča, na kateri se prevažajo potniki v linijskem cestnem prometu po voznem redu in ceni, ki sta vnaprej določena in objavljena.
Lokalna cesta	Občinska cesta, ki povezuje naselja v občini z naselji v sosednjih občinah ali naselja in dele naselij v občini med seboj in je pomembna za navezovanje prometa na javne ceste enake ali višje kategorije.
Lomljivi paket	Paket, katerega vsebina so lomljivi premeti. Takšni paketi se izmenjujejo samo med državam, ki so objavile to storitev.
Logistika	Projektiranje in upravljanje oskrbovalne verige v širšem pomenu. Veriga se lahko razteza od dostave zalog za proizvodnjo, preko vodenja materialov v tovarni, dostave v skladišča in distribucijske centre, razvrščanja, manipulacije, embaliranja in končne distribucije do mesta porabe.
Logistični center	Geografsko združena samostojna podjetja in službe, ki se ukvarjajo s transportom tovora in spremljajoče storitve ter vključujejo najmanj en terminal.

M

Makadam	S peskom vplaknjena oz. z bitumenom zlepljena neenakomerno (skeletalno) sestavljena zmes zrn grobega drobirja (z velikim deležem votlin), ki se pod prometom naknadno še znatno zgosti. Osnovno načelo makadama je zapolnitev vrhnjega dela plasti.
Manevrska površina	Del letališča, ki je namenjen za vzletanje, pristajanje in vožnjo zrakoplovov, razen letališke ploščadi.
Medkrajevni linijski prevoz	Javni prevoz potnikov med dvema ali več kraji in se lahko opravlja kot potniški, hitri ali direktni linijski prevoz potnikov.
Mednarodna cesta	Državna cesta, ki je z mednarodnim aktom uvrščena v omrežje evropskih cest.
Mednarodna pogodba v cestnem prometu	Vsak mednarodni dvostranski ali večstranski sporazum, ki obvezuje Republiko Slovenijo in ki se nanaša na prevoze v cestnem prometu.

Mednarodne storitve železniškega prevoza blaga	Prevozne storitve, pri katerih vlak prečka najmanj eno državno mejo države članice Evropske skupnosti, lahko je sestavljen in/ali deljen, njegovi deli pa imajo lahko različne odhodne in namembne postaje, vagon pa mora prečkati najmanj eno državno mejo.
Mednarodni cestni linijski prevoz	Javni prevoz potnikov med Republiko Slovenijo in drugimi državami, kjer lahko avtobusi ustavljajo na območju Republike Slovenije le na avtobusnih postajah in pomembnejših avtobusnih postajališčih.
Mednarodno letališče	Vsako letališče, ki ga je država pogodbenica, na katere ozemlju leži, določila kot namembno in odhodno letališče za opravljanje mednarodnega zračnega prometa, kjer se opravljajo formalnosti glede policijske mejne kontrole, carine, javnega zdravstva, živalske in rastlinske karantene in drugih podobnih postopkov.
Mednarodno pomorsko potovanje	Potovanje iz slovenskega pristanišča v tuje pristanišče in obratno.
Mestni linijski prevoz	Javni prevoz potnikov, ki ga občina kot javno službo organizira znotraj naselja.
Mesto zatočišča	Katero koli naravno ali umetno zaščiteno območje, ki ga lahko ladja uporabi kot zavetje v razmerah, ki bi lahko ogrozile njeno varnost.
Mešano letališče	Vojaško letališče, na katerem je dovoljen tudi civilni zračni promet.
1 milja	1852 metrov.

N

Načrt leta	Določene informacije, posredovane enotam služb zračnega prometa, ki se nanašajo na nameravani let zrakoplova ali na njegov del.
Nadzor	Vsako preverjanje, pregled ali drug postopek, ki ga iz varnostnih razlogov izvajajo pristojni organi.
Nadzorne službe v letalstvu	Tiste naprave in storitve, ki se uporabljajo za določitev položaja zrakoplovov zaradi zagotavljanja varne razdalje med njimi.
Nakladališče	Mesto, kjer se tovor preda prevozniku za prevoz.

Najava leta	Prošnja za dovolitev leta zrakoplova ali za prelet slovenskega ozemlja.
Največja masa	Masa ki jo sestavljata masa vozila in njegova nosilnost. Po predpisih največja dovoljena masa ne sme presegat 40 ton.
Naročnica ali naročnik prevoza	Oseba, ki sklene v svojem imenu, zase ali za drugega s prevoznikom prevozno pogodbo.
Namembni kraj	Kraj, v katerem se v skladu s pogodbo prevoz konča.
Napoved prometa	Ocena stanja prometa v prihodnje.
Natovor-iztovor	Nakladanje in razkladanje intermodalnih transportnih enot (ITU) z uporabo dvigalne opreme.
Navadni paket	Paket brez označene vrednosti, ki lahko vsebuje nelomljive predmete in pisno sporočilo.
Navigacijske službe	Naprave in storitve, ki zrakoplovu zagotavljajo informacije o položaju in časovnem razporedu.
Neidentificirana prtljaga v letalstvu	Prtljaga na letališču, s prtljažnim listkom ali brez njega, ki je potnik ni pobral ali identificiral.
Nespremljana oddana prtljaga v letalstvu	Prtljaga, sprejeta za prevoz v prtljažnem prostoru zrakoplova, s katerim potnik, ki jo je oddal, ne potuje.
Nerazdeljene dovolilnice	Dovolilnice, ki niso bile razdeljene prevoznikom po končanem postopku redne delitve, in dovolilnice iz ostanka kvote po izračunu letnih planov.
Nekategorizirana cesta	Vsaka prometna površina, ki ni kategorizirana kot javna cesta in na kateri se opravlja promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu s predpisi o varnosti cestnega prometa določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec te prometne površine (gozdne ceste, dovozne ceste in pristopi do objektov ter zemljišč, funkcionalne prometne površine ob objektih, avtobusne postaje, ceste v zasebni lasti in podobne).
Nesreča	Nehoteni ali nenamerni nepričakovani dogodek ali posebni niz takih dogodkov, ki imajo škodljive posledice. Nesreče se razvrščajo v naslednje kategorije: trčenja, iztirjenja, nesreče na nivojskih prehodih, nesreče, ki jih povzročijo vozna sredstva med gibanjem in v katerih so udeležene osebe, požari in druge.

Nespremljani kombinirani transport	Transport cestnih vozil ali intermodalnih transportnih enot brez spremljave voznika z drugo vrsto transporta (npr. trajekt ali vlak).
Nevarno blago	Snovi, materiali in predmeti, ki so v predpisih razvrščeni po razredih na: eksplozivne snovi, pline, vnetljive tekočine, vnetljive trdne snovi, samovnetljive snovi, snovi, ki v stiku z vodo sproščajo vnetljive pline, perokside, organske perokside, strupe, kužne snovi, radioaktivne snovi, jedke snovi in drugo nevarno blago. Nevarno blago so tudi odpadki, pripravki in jedrski material, če izpolnjujejo pogoje za uvrstitev med nevarno blago po predpisih iz prejšnjega člena.
Nevarno območje	Določen del zračnega prostora, v katerem lahko v določenem času potekajo aktivnosti, nevarne za promet zrakoplovov.
Niveleta	Črta (linija), ki kaže višinski potek ceste (vzpone, padce) v vzdolžnem prerezu.
Notranje potovanje	Potovanje v morskih območjih izključno med pristanišči Republike Slovenije, razen če ni drugače določeno.
Nosilnost vozila	Dovoljena masa, ki je opredeljena v prometnem dovoljenju vozila in do katere se sme vozilo obremeniti.

O

Občasni prevoz potnikov v cestnem prometu	Prevoz, ki ne spada pod javni linijski prevoz niti pod posebni linijski prevoz in pri katerem se skupina vnaprej določenih potnikov prevaža pod pogoji, ki so dogovorjeni s pogodbo med prevoznikom in naročnikom prevoza.
Občinska cesta	Kategorizirana javna cesta, namenjena povezovanju naselij v občini z naselji v sosednjih občinah, ali povezuje naselja, dele naselja, naravne ter kulturne znamenitosti, posamezne objekte in podobno v občini.
Običajno prebivališče	Kraj, kjer oseba običajno živi, kar pomeni vsaj 185 dni v vsakem koledarskem letu, zaradi osebnih in poklicnih vezi ali pri osebi brez poklicnih vezi zaradi osebnih vezi, ki kažejo tesne povezave med njo in krajem, kjer živi.
Območje gibanja v letalstvu	Del letališča (manevrsko območje in ploščad), ki se uporablja za vzletanje, pristajanje in vožnjo zrakoplovov po letaliških manevrskih površinah.

Območje prostega gibanja zrakoplovov	Območje letališča, do katerega ima javnost prost dostop ali do katerega je dostop tudi drugače neomejen.
Območje nadzorovane rabe v letalstvu	Območje pod določenimi omejitvenimi ravninami letališča (notranja horizontalna, konična in druge omejitvene ravnine, odvisne od opremljenosti letališča z navigacijsko opremo), določeno glede na obstoječo oziroma planirano oznako letališča po ICAO klasifikaciji in v odvisnosti od opremljenosti letališča z navigacijsko opremo in v katerem so posegi in gradnja objektov nadzorovani zaradi zagotovitve varnosti letenja tako, da se smejo objekti približati manevrskim površinam letališča samo na dovoljeno razdaljo.
Območje omejene rabe v letalstvu	Bližnje območje letališča, določeno s priletno-odletno in bočno ravnino in drugimi omejitvenimi ravninami, odvisnimi od opremljenosti letališča z navigacijsko opremo, katero je namenjeno dejavnostim, ki so povezane z obratovanjem letališča, in se določi posebej za vsako letališče, v katerem so posegi v prostor in gradnja objektov ter postavitve naprav dopustni le za potrebe takih dejavnosti.
Območje pristanišča	Območje, ki ni morsko območje.
Oddana prtljaga	Prtljaga, namenjena za prevoz v prtljažnem prostoru.
Obvozna cesta	Cesta, s katero se nadomesti del državne ceste skozi naselje.
Odpravnik letov	Agencija, ki v imenu operatorja opravlja nekatere ali vse njegove naloge, vključno s prevzemanjem, natovarjanjem, iztovarjanjem, pretovarjanjem ali drugimi obdelavami tovora ali potnikov.
Odtočni jašek	Jašek z nastavkom za odvajanje površinske vode.
Odvoz	Odstranitev materiala na poljubno mesto za odlaganje/skladiščenje.
Omejitev odgovornosti	Maksimalna vsota denarja, ki jo prevoznik povrne pošiljatelju ali prejemniku blaga za vsako škodo na tovoru ali izgubo tovora, za katero je odgovoren prevoznik po prevoznih pogodbah. Znesek omejitve je določen po dogovoru ali z zakonom.
Omejitev prometa	Upravna omejitev uporabe ceste, po potrebi samo na določenih odsekih in/ali v določenem času.

Opravljanje dejavnosti cestnega prevoza blaga	Prevoz blaga v cestnem prometu, ki ga opravi podjetje z motornim vozilom za prevoz blaga ali s kombinacijo takih vozil za najem ali za plačilo.
Opravljanje dejavnosti cestnega prevoza potnikov	Prevoz oseb v cestnem prometu, ki ga opravi podjetje z motornim vozilom za prevoz potnikov ali s kombinacijo takih vozil za plačilo.
Organizator prevoza	Organizira prevoz ali opravlja druge storitve v zvezi s prevozom nevarnega blaga.
Osebe z zmanjšano mobilnostjo	Vse osebe, ki imajo posebne težave pri uporabi javnega prevoza, vključno s starejšimi osebami, invalidi, osebami s prizadetimi čutili in uporabniki invalidskih vozičkov, nosečnicami in osebami, ki spremljajo majhne otroke.
Osebne škode	Škode, ki nastanejo zaradi smrti, okvare zdravja ali poškodbe potnika.
Osnovni varnostni pregled zrakoplova	Varnostni pregled zrakoplova, osebe ali stvari, ki se opravi pred vsakim nameravanim letom v skladu z zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter varnostnimi programi po tem zakonu.
Ovira za zračni promet	Vsaka nepremična in premična stvar ali njen del, ki stoji na površini, namenjeni za promet zrakoplovov ali sega nad določeno ravnino, namenjeno varovanju zrakoplovov med letom.

P

Paleta	Dvignjena ploščad, običajno izdelana iz lesa, ki olajšuje rokovanje s tovorom. Paleta so standardnih dimenzij. V Evropi največ uporabljajo paleta dimenzij 1000 mm x 1200 mm in 800 mm x 1200 mm.
Parna lokomotiva	Vlečno sredstvo na tirnicah, ki ga poganja parni stroj s pomočjo pare. Toplotna energija pare se v parnem stroju pretvarja v mehansko delo – v vrtenje koles lokomotive.

Peron na železniški postaji	Gradbeni objekt v obliki dvignjenega platoja ob tiru. Namenjen je za hitremu in varnemu vstopanju in izstopanju potnikov na vlak in z njega.. Prav tako je namenjen natovarjanju in raztovarjanju prtljage, pošte in ekspresnih pošiljk. Peroni so zaradi zaščite potnikov pred vremenskimi spremembami pokriti z različnimi nadstrešnicami.
Planum	Površina z določenimi predpisanimi značilnostmi kakovosti glede višine, ravnosti, zgoščenosti, nosilnosti, itd.
Pločnik	Del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločen kako drugače in je namenjen pešcem ali pešcem in prometu koles ter koles s pomožnim motorjem, če je na njem označen kolesarski pas.
Ploščad	Določeno območje na letališču na kopnem, namenjeno za oskrbi zrakoplovov, vkrcavanju in izkrcavanju potnikov, natovarjanju in raztovarjanju pošte ali tovora, oskrbi z gorivom, parkiranju ali vzdrževanju.
Plovnost zrakoplova	Ugotovitev pooblaščenih oseb, da zrakoplov izpolnjuje pogoje za varno uporabo oziroma letenje.
Pooblaščen osebje držav članic	Osebe, ki jih pristojni organi držav članic zakonsko pooblastijo za pomoč Agenciji pri izvajanju inšpekcijskih pregledov.
Plovilo	Stvar, ki je namenjena za plovbo po morju.
Podvoz	Zgradba (most, prepust) v cestnem telesu oz. pod vozno površino obravnavane prometnice skozi, katero se lahko odvija promet.
Podporne in oporne konstrukcije	Konstrukcije, ki zagotavljajo stabilnost cestnega telesa ali brežine ob cesti in omogočajo zmanjšanje posega v obcestni prostor.
Pokriti vkop	Cestni objekt v globokih usekih pravokotne ali obokane oblike, ki se predvidi zaradi ohranitve zemljišč, zaščite pred cestnim hrupom ali zaradi prehoda prosto živečih živali.
Poledica	Plast ledu z gladko površino na prometni površini. Zaradi ledu zelo se zmanjšana torna sposobnost prometne površine.
Polje preglednosti	Zemljišča ob cestišču, določena s preglednim trikotnikom in pregledno bermo, katerih raba je omejena.
Polnilec	Tisti, ki nevarno blago polni v cisterno, v vozilo za razsuti tovor, v zabojnik za razsuti tovor ali pripravlja napolnjeno cisterno, vozilo ali zabojnik za prevoz.

Polpriklopnik	Vozilo brez lastnega pogona za prevoz blaga, namenjeno sklopitvi z motornim vozilom tako, da motorno vozilo prenaša znaten del njegove teže in obremenitve. Polpriklopniki so lahko tudi posebej prirejeni za uporabo v kombiniranem transportu.
Pomembnejše avtobusno postajališče	Posebej zgrajena in označena prometna površina, določena za postanek avtobusov, ki omogoča varno vstopanje in izstopanje potnikov in je zaradi pomembnosti za potnike oziroma prebivalstvo določeno kot pomembnejše postajališče.
Pomol v letalstvu	Nadzemni ali podzemni hodnik, ki povezuje položaj zrakoplova s potniško stavbo.
Pooblastilo	Vpis v licenci ali njen sestavni del, ki daje upravičencu pravico do uveljavljanja določenih privilegijev.
Posadka zrakoplova	Osebe, ki se nahajajo na zrakoplovu med letom zaradi opravljanja del in zagotavljajo nemoteno in varno izvršitev leta.
Posebni linijski prevoz	Je prevoz samo določene vrste potnikov in izključuje druge potnike. Opravlja se na podlagi pisne pogodbe med prevoznikom in naročnikom prevoza.
Posebni zračni prevoz	Prevoz, ki nima značilnosti rednega zračnega prevoza in se opravlja po posebej dogovorjenih pogojih, kot na primer letalski čarter, taksi ali panoramski prevoz.
Postajališče za zrakoplove	Označeno območje na ploščadi, namenjeno za parkiranje zrakoplova.
Posteljica	Vrhnja (zaključna) plast nasipa ali temeljnih tal, debelina do 50 cm, s posebnimi lastnostmi (povečana nosilnost, zmanjšana občutljivost na učinke mraza), doseženimi z ustreznimi gradbenotehničnimi ukrepi (izboljšava, utrditev, stabiliziranje).
Postopek po Mac Adamu	Krovna plast iz drobirja, utrjena z valjanjem in vplakovanjem peska z vodo, vendar brez veziva.
Pošiljateljica ali pošiljatelj	Naročnik ali oseba, ki na osnovi sklenjene pogodbe s prevoznikom preda tovor za prevoz.
Poštni center	Opravlja koncentracijo, predelavo in difuzijo poštnih pošiljk. Organizira prevoz poštnih pošiljk na linijah v okviru splošnega poštnega voznega reda.

Poštni okoliš	Funkcionalna celota dostavne pošte, ki se deli na ožji in širši okoliš ter zajema vsa gospodinjstva.
Potni nalog	Dokument, ki vsebuje osnovne podatke o vozniku, o vozilu in tovoru. Potni nalog mora biti izdan za vsak prevoz posebej. Izda ga disponent ali druga pooblaščen oseba.
Potnica ali potnik	Fizična oseba, ki je upravičena do pogodbeno določenega prevoza. Oseba, ki jo prevoznik v zameno za plačilo prepelje z vozilom za prevoz potnikov v prometu.
Potniška ladja	Pomeni plovilo, ki prevaža več kot dvanajst potnikov.
Potniški linijski prevoz	Je način prevoza potnikov, pri katerem potniki po voznem redu vstopajo in izstopajo na vseh avtobusnih postajah, pomembnejših avtobusnih postajališčih in avtobusnih postajališčih, ki so določena z voznim redom.
Potniško območje	Ves prostor in zmogljivosti (naprave oziroma storitve) za ravnanje s potniki. Vključuje ploščadi, potniške stavbe, parkirišča in ceste.
Potujoča avtocesta	Transport tovornjakov (celotnih cestnih vozil, tudi skupaj s prikolico) ob uporabi »roll-on roll-off« metod na vlakovni kompoziciji nizkopodnih vagonov.
Prečni nagib	Nagib površine vozišča pravokotno na os ceste.
Prečni nagib vozišča	Razmerje med višinsko razliko robov in širino vozišča, potreben za zmanjšanje bočnega sunka v krivini ter prečno odvodnjevanje površinske vode z vozišča.
Prečni prerez (profil)	Grafični prikaz navpičnega prereza skozi cestno telo, pravokoten na vzdolžno os ceste.
Prednapetje	Napetostno stanje pri konstrukcijah iz prednapetega cementnega betona, ki nastane v kabliah za napenjanje in v cementnem betonu zaradi sil, ki delujejo druga proti drugi (v nasprotnih smereh).
Predor	Podolgast podzemni prometni objekt, namenjen krajšanju prometnic, izogibanju oviram, zaščiti prometa ter varovanje okolja; prostorska zgradba s prečnim prerezom nad 20 kvadratnih metrov.
Pregledna berma	Razširjeni del cestnega telesa na notranji strani krivin za zagotovitev predpisane preglednosti, ki je potrebna zaradi stop pregledne razdalje.

Pregledni trikotnik	Zemljišča ob cestišču, katerih raba je omejena zaradi zagotavljanja predpisane preglednosti v nivojskih križanjih cest ali ceste z železniško progo.
Prejemnica ali prejemnik	Oseba, ki je upravičena v namembnem kraju prevzeti tovor, ki je bil predan za prevoz.
Prekop	Odkop voziščne konstrukcije, običajno tudi nasipnega materiala in dela temeljnih tal (npr. za izkop ali polaganje) ter ponovna zapolnitev do planuma nasipa in zgraditve voziščne konstrukcije – oznaka za prizadeto območje cestnega telesa.
Pretovarjanje	Prestavljanje-premikanje ITU-jev (intermodalna enota) z enega transportnega sredstva na drugo.
Prevoz v cestnem prometu	Vsak prevoz potnikov ali blaga, kot tudi vožnja praznega ali nenatovorjenega motornega vozila ali skupine vozil po javnih in nekategoriziranih cestah, danih v uporabo za cestni promet.
Prevoz v mednarodnem cestnem prometu	Vsak prevoz iz prejšnje točke med dvema ali več državami.
Prevoz za osebne potrebe	Nekomercialni prevoz oseb ali blaga, ki ga opravi fizična oseba zgolj za svoje potrebe oziroma potrebe ožjih družinskih članov z vozilom, ki je v njegovi lasti ali ima pravico uporabe vozila na podlagi najemne oziroma zakupne ali lizing pogodbe, ki mora biti sestavljena v pisni obliki. Za ta prevoz ne sme dobiti plačila ali kakega drugega nadomestila, vozilo pa lahko upravlja oseba, ki je lastnik ali ima pravico uporabe tega vozila ali ožji član njegove družine. Za ožjega člana družine se štejejo zakonec in otroci osebe, ki opravlja prevoz za osebne potrebe.
Prevoz za tretje države	Prevoz domačega prevoznika, pri katerem potniki vstopijo ali se blago natovori za prevoz v izhodiščni tuji državi in potniki izstopijo ali se blago raztovori v ciljni tuji državi, kakor tudi prevoz tujega prevoznika, pri katerem potniki vstopijo ali se blago natovori za prevoz v Republiki Sloveniji in potniki izstopijo ali se blago raztovori v tuji državi, kjer ta prevoznik nima sedeža.
Prevozna sredstva	Sredstva, ki opravljajo prevoz tovora in potnikov na določeni prevozni poti in se gibljejo s pomočjo lastnega pogona ali brez njega. Prevozna sredstva so: vozila v kopnem prometu, plovila v prometu na vodi in letala z lastnim pogonom ali brez lastnega pogona.

Prevoznik ali prevoznica skupnosti	Podjetje, ki ima licenco ali dovoljenje v skladu s pravili Skupnosti za opravljanje prevozov potnikov ali blaga ali opravlja prevoze za lastne potrebe in ima sedež v državi članici Evropske skupnosti (v nadaljnjem besedilu: država članica) razen domačega prevoznika.
Prevoznina	Znesek, ki ga prejme prevoznik na podlagi pogodbe o prevozu potnikov.
Prepovedano območje v letalskem prometu	Določen del zračnega prostora nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, v katerem je promet zrakoplovov prepovedan.
Prepustnost ceste	Največje število motornih vozil, ki lahko ob upoštevanju vseh varnostnih kriterijev peljejo skozi določen prečni profil ceste v enoti časa, in je odvisna od stanja ceste, oddaljenosti stranskih ovir, vzponov in padcev, deleža tovornih vozil in preglednosti.
Priključek ceste	Del javne ceste, s katerim se javna cesta iste ali nižje kategorije ali nekategorizirana cesta navezuje na to cesto.
Prijava za polet	Postopek prijave letalskemu prevozniku (tudi njegovemu pogodbenemu izvajalcu) za sprejem na določen let.
Priklopnik	Vozilo brez lastnega pogona za prevoz blaga, namenjeno za sklopitev z motornim vozilom razen polpriklopnikov.
Priporočeni paket	Zaprta pošiljka brez označene vrednosti, ki lahko vsebuje predmet in pisno sporočilo. Masa in velikosti paketa morajo ustrezati masi in velikosti za navaden paket.
Pristajalno območje	Del območja za gibanje, ki je namenjen za pristajanje in vzletanje zrakoplovov.
Pristop na javno železniško infrastrukturo	Pravica do njene uporabe pod določenimi pogoji.
Promet	V širšem pomenu je promet gospodarska dejavnost, ki se ukvarja s premeščanjem ljudi, tovara, energije, pošte, vesti, denarja itd. in s premagovanjem prostora in časa s prometnimi sredstvi.
Prometna obremenitev	Pomeni število vozil, ki v določenem časovnem intervalu prevozijo posamezen merski prerez na cesti.

Prometna obremenitev (obtežba)	Obremenitev ceste s tekočim prometom, prikazana s številom vozil – vsota števila prehodov osnih obremenitev vseh vozil, ki bodo prečila izbran prerez ceste v določeni ali izbrani dobi trajanja.
Prometna oprema	Sredstva in naprave za označevanje roba vozišča in za vodenje prometa (smerniki, snežni koli, ogledala, zapornice, markerji, stožci, varovalne in varnostne ograje in podobno).
Prometna signalizacija	Sredstva in naprave, s katerimi se zagotavlja izvajanje prometnih pravil in varnosti prometa. Sestavljajo jo prometni znaki, turistična in druga obvestilna signalizacija ter druga sredstva in naprave za vodenje in zavarovanje prometa na cesti.
Prometni profil	Profil, ki ga tvorita prečni prerez merodajnega vozila in prostor, potreben za premikanje vozila ter varnostna širina med vozili.
Prometni tovor	Skupna masa potnikov, prtljage in tovora, vključno z vsem neplačanim tovorom.
Prosilec	Prevoznik ali mednarodno poslovno združenje ali druga pravna oseba, ki zaradi javnega (država, lokalna skupnost, izvajalec gospodarske javne službe) ali komercialnega (prevozniki tovora, špediterji in prevozniki v kombiniranem prometu) interesa potrebuje vlakovno pot.

R

Radiotelefonija	Oblika radijske komunikacije, ki je namenjena zlasti izmenjavi informacij v obliki govora.
Razkladališče	Mesto, kjer prejemnik prevzame tovor.
Razsuti tovor	Med razsute tovore spadajo vsi tovari, ki se nahajajo v masovnih količinah, kot so: premog, rude, cement, pesek itd. Značilnosti razsutega tovora so: zrnasta oblika, oblika prahu, prostorninska in specifična masa, kot notranjega trenja, vlažnost, lepljivost itd.
Red letenja	Čas, določen za vzletanje in pristajanje zrakoplovov v rednem zračnem prevozu.
Referenčna točka letališča	Točka, določena z geografsko lokacijo in se praviloma nahaja na sredini vzletno-pristajalne steze.

Regionalna cesta I. reda	Državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju pomembnejših središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije. Njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni.
Regionalna cesta II. reda	Državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije.
Regionalna cesta III. reda	Je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti, za državo pomembnih turističnih (turistične ceste) in obmejnih območij ter mejnih prehodov z državnimi cestami enake ali višje kategorije, kadar po predpisanih merilih za kategorizacijo ne doseže višje kategorije.
Relacija	Razdalja oziroma pot med dvema ali več kraji, med katerimi se opravlja prevoz potnikov oziroma med vsaj dvema krajema na liniji, ki sta v voznem redu označena kot avtobusna postaja, pomembnejše avtobusno postajališče ali avtobusno postajališče. Pri prevozu blaga pomeni relacija razdaljo oziroma pot med dvema ali več kraji, med katerimi se opravlja prevoz blaga.
Regulatorni organ	Organ, ki skrbi za uveljavljanje temeljnih načel tega zakona in je pristojen za reševanje pritožb zoper posamične upravne akte agencije, ki se nanašajo na dodeljevanje vlakovnih poti, določanje uporabnine ter izdajo licenc ter druge naloge, ki jih določa zakon.
Rezkalnik	Stroj z vrtečimi orodji za rezkanje, nameščenimi na valju (bobnu), namenjen površinskemu odkopu vezanega materiala (npr. kamnine, asfalta, cementnega betona).
Ribiška ladja	Ladja, ki je namenjena in opremljena za ribolov ali lov drugih živih bitij v morju in na morskem dnu.
Ribiški čoln	Čoln, ki je namenjen in opremljen za ribolov ali lov drugih živih bitij v morju in na morskem dnu.
Rigola	Majhen jarek za odvodnjanje.
Ročna prtljaga	Stvari, ki jih je dovoljeno prinesiti v vozilo in spraviti na določen prostor, in jih potnik sam varuje.
RO-RO potniška ladja	Pomeni plovilo, ki prevaža več kot dvanajst potnikov, ima prostore za ro-ro tovor ali prostore posebne vrste.

S

Sistem enotne vozovnice	Način izvajanja javnih linijskih prevozov potnikov, kjer izvajalci v različnih vrstah prometa izvajajo prevoze na podlagi enotne vozovnice, kar potnikom omogoča uporabo vozovnice pri različnih izvajalcih v javnem linijskem prometu na območju Republike Slovenije.
Skupina vozil	Skupina enega vlečnega in vsaj enega priklopnega vozila ali polpriklopnika.
Skupna masa	Masa, ki je sestavljena iz mase vozila, teže tovora na vozilu in teže oseb v vozilu. Prav tako predstavlja masa še priklopnik s tovorom, če je priklopnik priključen k vozilu.
Specialne prikolice	Prikolice za izredne prevoze. Konstrukcija ustreza prevozu težkih tovorov (po obliki in zahtevnosti). Uporaba specialnih prikolic je najprimernejša pri kombiniranem prevozu in pri prevozu težkih delovnih strojev.
Splošni zračni promet	Premiki civilnih zrakoplovov in premiki državnih zrakoplovov (vključno z vojaškimi, carinskimi in policijskimi zrakoplovi), ki se izvajajo v skladu s postopki ICAO (Mednarodne organizacije za kontrolo letenja)
Srednji ločilni pas	Pas, ki omogoča ločeno vodenje prometnih smeri, odvodnjavanje ob notranjem robu vozišča, namestitve prometne signalizacije in opreme ter drogov cestne razsvetljave.
Storitev kontrole zračnega prometa	Storitev, zagotovljena z namenom preprečevanja trčenja med zrakoplovi in na manevrskem prostoru med zrakoplovi ter ovirami in z namenom pospeševanja ter vzdrževanja urejenega pretoka zračnega prometa.
Stranski ločilni pas	Pas, ki omogoča ločeno vodenje prometa ob vozišču ali fizično odvojitve motornega prometa na vozišču od površin za kolesarje in pešce.
Svetilnik nevarnosti	Svetilnik, ki se v zračni plovbi uporablja za opozarjanje na nevarnost.
Svetlobni prometni znaki	Semaforji, svetlobno spremenljivi znaki in osvetljeni znaki za urejanje motornega, kolesarskega in peš prometa na križišču, priključku, na označenem prehodu ceste, železniške proge, proge mestnega javnega prevoza, omejitve na cesti, izvoza intervencijskih vozil in podobno.

T

Tanker	Ladja, ki je namenjena prevozu tekočega tovora. V notranjosti je razdeljena na več prekatov. Za razliko od drugih ladij ima nadgradnjo in strojni oddelek na krmi. Ta ladja je namenjena prevozu nafte in naftnih derivatov.
Terminal na letališču	Glavno poslopje ali skupina poslopij, v katerih potekajo postopki za sprejem in odpravo komercialnih potnikov in tovora ter vkrcanje v zrakoplov.
Telegrafsko sporočilo	Sporočilo, ki ga odda pošiljatelj na pošti, sporoči po telefonu ali odda po telefaksnih napravah.
Tipski prečni profil	Normalni prečni profil, značilen za uporabo na posamezni vrsti ceste.
Torna sposobnosti	Vpliv kakovosti materiala in geometrijske oblikovanosti vozne površine na velikost maksimalnih pogonskih, zavornih in bočnih sil, ki se lahko prenašajo s pnevmatike na kolesu vozila na vozišče.
Tovorna ladja	Trgovska ladja, ki je namenjena prevozu tovorov.
Trajekt	Plovilo namenjeno prevozu avtomobilov in železniških kompozicij preko pomorskih kanalov in zalivov. Na premcu in na krmi je opremljen z odprtinami za natovarjanje in raztovarjanje vozil ter s palubami za nameščanje cestnih in železniških vozil.
Tranzitni prevoz	Prevoz potnikov ali blaga čez ozemlje Republike Slovenije brez vstopanja in izstopanja potnikov oziroma nakladanja ali razkladanja blaga v Republiki Sloveniji.
Trgovska ladja	Ladja, ki se uporablja v gospodarske namene.
Tuji prevoznik	Pravna ali fizična oseba, ki opravlja prevoze v mednarodnem cestnem prometu oziroma ima licenco ali drugačno dovoljenje svoje države za opravljanje prevozov potnikov ali blaga, če je v tej državi to predpisano, in ima sedež v državi, ki ni članica Evropske skupnosti.

U

Udarna jama	Nepravilno oblikovan odkrušek različnih izmer na vozni površini.
Udobna vožnja	Vožnja z enakomerno hitrostjo vozila z bočnim in vzdolžnim pospeškom, manjšim od dopustnega.
Uporabnik letališča	Vsaka fizična ali pravna oseba, ki je odgovorna za prevoz potnikov in drugih oseb, pošte in/ali tovora po zraku od zadevnega letališča ali do njega.
Uporabnik zrakoplova	Pravna ali fizična oseba, ki ni lastnik zrakoplova, temveč ga uporablja na podlagi zakupne pogodbe ali na kakšni drugi pravni podlagi.
Ustrezno letališče	Letališče, ki je po mnenju operatorja zadovoljivo, pri čemer upošteva veljavne zahteve glede zmogljivosti in značilnosti vzletno pristajalne steze; ob predvidenem času uporabe je letališče na voljo in opremljeno s potrebnimi pomožnimi storitvami, kot so: služba letalskega prometa, zadostna razsvetljava, komunikacijske naprave, vremenska služba, sistemi za pomoč pri navigaciji in službe za ukrepanje v sili.

V

Valjar	Vozna naprava z elementi, ki se pri premikanju kotalijo, in praviloma zgoščujoče učinkuje na plast, po kateri pelje.
Varnostni organ	Organ, zadolžen za naloge v zvezi z varnostjo v železniškem prometu v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja varnost železniškega prometa.
Vijačenje vozišča	Spreminjanje prečnega nagiba vozišča.
Vlačilec	Motorno dvodelno vozilo. Sestavljeno je iz vlečnega dela kot posebnega dela in polprikolice kot tovornega dela.
Vlakovna pot	Zmogljivost transportne infrastrukture, potrebna za vožnjo vlaka med dvema krajema ob določenem času.
Vodja zrakoplova	Pilot, ki praviloma upravlja zrakoplov in je odgovoren za varno izvršitev leta.

Vojaška ladja	Plovilo, ki pripada vojski, je pod poveljstvom vojaškega častnika, katerega posadka je vojaška oziroma pod vojaško disciplino in ima zunanja razpoznavna znamenja vojaških ladij.
Vozilo za prevoz potnikov po ploščadi	Vsako vozilo, namenjeno prevažanju potnikov med zrakoplovom in potniškimi stavbami.
Vozišče	Del cestišča, ki ga sestavljajo en ali več vozni pasov in posebni pasovi.
Voziščna konstrukcija	Del utrditve prometne površine, ki sestoji iz ene ali več nosilnih plasti in obrabne plasti. Prevzema in prenaša prometne obremenitve na posteljico in/ali podlago (nasip, temeljna tla) ter preprečuje pronicanje vode do podlage.
Voziščna konstrukcija	Utrjena površina za motorni in ostali cestni promet, ki je sestavljena iz ene ali več nosilnih in obrabne plasti.
Vozni red	Je ureditev linije, s katero se določajo vrsta prevoza, način prevoza, vrstni red avtobusnih postaj, pomembnejših avtobusnih postajališč in avtobusnih postajališč, njihova oddaljenost od začetne avtobusne postaje, pomembnejšega avtobusnega postajališča ali avtobusnega postajališča, čas prihoda, postanka in odhoda na vsako avtobusno postajo, pomembnejše avtobusno postajališče ali avtobusno postajališče, obdobje, v katerem prevoznik opravlja prevoz na liniji, čas veljavnosti in režim obratovanja linije.
Vozni red omrežja	Akt agencije, kateri obsega podatke o vseh načrtovanih voznjih vlakov in tirnih vozil na železniškem omrežju v času njegove veljavnosti.
Vozni pas	Osnovni prometni pas, namenjen vožnji vozil.
Voznina	Znesek, ki ga prejme prevoznik na podlagi pogodbe o prevozu tovora.
Vozna steza	Točno določena pot na kopenskem letališču, namenjena vožnji zrakoplovov po letaliških manevrskih površinah, in povezuje en del letališča z drugim.
Vplivna območja letališč	Območje izključne rabe letališča, območje omejene rabe in območje nadzorovane rabe.

Vrednostni paket	paket z označeno vrednostjo. Sem spadajo paketi, ki imajo na spremnem dokumentu označeno vrednost. Vsaka država, ki sprejema sporazum, ima določeno maksimalno vrednost, ki je lahko označena na paketu.
Vzdrževanje letala	Obnova, popravilo, pregled, nadomestitev, modifikacijo ali odpravo okvare zrakoplova ali komponente, ali njihove kombinacije, z izjemo predpoletnega pregleda.
Vzletišče	Določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena pristajanju, vzletanju in gibanju zrakoplovov samo določenih vrst in kategorij.
Vzletna masa letala	Za vzletno maso letala se šteje njegova masa, vključno z vsem in vsemi, ki so na njem na začetku vzletnega zaleta.
Vzletna steza	Steza, namenjena samo vzletanju.

Z

Zabojnik za prtljago	Priprava, v katero se nalaga prtljaga za prevoz z zrakoplovom.
Zagotovitev varnosti	Vse načrtovane in sistematične dejavnosti, potrebne za zagotovitev ustreznega zaupanja, da izdelek, služba, organizacija ali funkcionalni sistem dosegajo zadovoljivo ali sprejemljivo varnost.
Zaustavna dolžina	Najkrajša povprečna razdalja za varno zaustavitev motornega vozila na mokrem in čistem vozišču.
Zasek	Cestno telo, ob hribu vkopano v teren, v dolini pa nasuto.
Zbirni (integralni) tovor	Pošiljka, sestavljena iz več tovorkov, odpremljenih pri več osebah, vsaka od teh pa je z neko drugo osebo, razen z rednim letalskim prevoznikom, sklenila prevozno pogodbo o zračnem prevozu.
Zimska služba	Skupni pojem za vse ukrepe in delovne postopke, ki so potrebni za vzdrževanje oz. zagotovitve varnega prometa na cestah pozimi. Obsega: pripravljena (zaščitna) in zaključna dela (pospravo), opazovanje in javljanje stanja cest ter odstranjevanje snega in posipanje vozišč.
Značilna višina valov	Povprečna višina zgornje tretjine višine valov, opazovane v določenem obdobju.

Znanstvenoraziskovalna ladja	Ladja ali drugo plovilo, opremljeno za znanstvena ali druga raziskovanja morja, morskega dna ali njegovega podzemlja.
Zračna pot	Kontroliran zračni prostor ali njegov del v obliki tridimenzionalnega koridorja, opremljen z radionavigacijskimi napravami.
Zračni prevoz	Let ali serija letov za prevoz potnikov, tovora in/ali poštnih pošiljk proti plačilu in/ali najemnini.
Zračni promet	Gibanje zrakoplovov po zraku (let) in po letališčih ter vzletiščih.
Zrakoplov	Vsaka naprava, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino.

Ž

Železniška proga	Prevozna pot, ki je sestavljena iz dveh tirnic na pragovih, ki sta postavljeni na nasipu. Za razliko od cestnega, zračnega in vodnega prometa je pri železniškem prometu značilno »prisilno« vodenje vozila.
------------------	--

4 Zaključek

Strokovna terminologija predstavlja izbrani termin, ki se uporablja v strokovnem komuniciranju.

Pri nastajanju naloge sva ugotovili, da je razumevanje terminologije zelo pomembno, da ne pride do napačnega tolmačenja posameznega pojma, kar lahko privede do nepravilne odločitve oziroma nekakovostnega izvajanja nalog. Za razumevanje terminologije smo navedli tudi primer, ki dokazuje, da je lahko tudi strokovna beseda večpomenska. Pri nalogi smo uporabili različne vire in prikazali raznolikost uporabe strokovne terminologije.

V tej nalogi sva spoznali veliko novih strokovnih besed, ki nam pomagajo do boljšega razumevanja logistične terminologije. Kadar dobro poznamo terminologijo, se ne more dogoditi, da besedila oziroma vsebine ne bi bile pravilno razumljene.

Za boljše razumevanje strokovnih izrazov bi bilo dobro, da bi vsaka tehniška šola imela učni predmet, pri katerem bi se posvetili razlaganju ter pojasnjevanju besed in besednih zvez določene stroke. S tem bi bili dijaki veliko bolje seznanjeni s strokovno terminologijo, ki jo bodo nekoč potrebovali pri svojem delu oziroma pri nadaljnjem študiju. Dobro bi bilo, da bi bili termini z določenega strokovnega področja zbrani v knjigi oziroma priročniku. Tako bi njihovo razlago našli dijaki oziroma vsi tisti, ki jih strokovni izrazi zanimajo oziroma jih potrebujejo pri svojem delu. Tako bi bile vse informacije v zvezi s pomenom in rabo termina zbrane na enem mestu in lažje dostopne uporabniku.

Pri nalogi smo uporabili različne vire, in prikazali raznolikost uporabe strokovne terminologije.

IZJAVA*

Mentor (-ica), ROMAN KRAJNC, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi naslovom POJMOVNIK LOGISTIČNE TERMINOLOGIJE, katere avtorji (-ice) so TJAŠA ŠURBEK, GOLOB SAŠA, _____ :

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu;
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 3.3.2010

Šola
SCC SŠGL

Podpis mentorja(-ice)

Podpis odgovorne osebe

Neraniča Kobot

* Pojasnilo

V skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno **podpisano izjavo mentorja(-ice) in odgovorne osebe šole uvezati v izvod za knjižnico**, dovoljenje za objavo avtorja(-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor(-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.

LITERATURA

Knjige:

1. Adlešič G.: Veliki slovar tujk. Cankarjeva založba, Ljubljana 2002.
2. Čebela S.: Notranji poštni promet 1. ŠC za pošto, ekonomijo in telekomunikacije. Višja strokovna šola za poštni promet, Ljubljana 2000.
3. Jakomin L., Zelenika R., Medeot M.: Tehnologija prometa in transportni sistemi. Fakulteta za pomorstvo in promet Portorož.
4. Kolenc J.: Organizacija in tehnologija cestnega prometa. Fakulteta za pomorstvo in promet. Portorož 1998.
5. Osvald Marjan: Mednarodni poštni promet. ŠC za pošto, ekonomijo in telekomunikacije. Višja strokovna šola za promet. Ljubljana 2000.
6. Pepevnik A.: Tehnologija prevoza potnikov. Samozaložba, Maribor. 2001.
7. Pepevnik A.: Tehnologija prevoza tovora. Samozaložba, Maribor. 2002.
8. Zelenika Ratko, Livio Jakomin: Suvremeni transportni sustavi. Ekonomski fakultet sveučilišta u Rijeci. Rijeka 1995.
9. Ručman Rudi: Notranji poštni promet 1. ŠC za pošto, ekonomijo in telekomunikacije. Višja strokovna šola za poštni promet. Ljubljana 2001.

Pravni viri

10. Zakon o prevoznih pogodbah v cestnem prometu, Uradni list. RS št. 126/2003
11. Zakon o prevozih v cestnem prometu, Uradni list. RS št. 131/2006
12. Zakon o železniškem prometu, Uradni list. RS št. 44/2007
13. Zakon o prevozu nevarnega blaga. Uradni list. RS št. 33/2006
14. Zakon o javnih cestah, Uradni list. RS št. 33/2006
15. Zakon o letalstvu, Uradni list. RS št. 113/2006
16. Zakon o varnosti v cestnem prometu, Uradni list RS št. 56/2008; spremembe št. 73/2008, 58/2009.
17. Pravilnik o projektiranju cest, Uradni list. RS št. 29/1997
18. Pravilnik o projektiranju cest, Uradni list. RS št. 29/1997
19. Pomorski zakon, Uradni list. RS št. 113/2006

Spletne strani:

- [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992R0881:SL:NOT:Uredba Sveta \(EGS\) št. 881/92](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992R0881:SL:NOT:Uredba Sveta (EGS) št. 881/92)
- http://www.mzp.gov.si/si/delovna_podrocja/letalstvo/ 3.11.2009